

प्रसिद्धी विभाग
शैक्षणिक वर्ष २०१८ – १९
मराठी विभाग – राज्यस्तरीय लेखन, काव्य, संगीत कार्यशाळा

लोकमत पुणे, बुधवार, दि १२ डिसेंबर २०१८

महत्त्वाचे
साहित्यिकांच्या
जन्मशताब्दी कार्यशाळांचे
आयोजन

राजगुरुनगर : महाराष्ट्र शासनाचे
मास्कृतिक कार्य संचालनालय
आणि येथील हुतात्मा राजगुरु
महाविद्यालय याच्या संस्कृत विद्यामाने
मास्कृतिक पु. ल. देशपांडे, गीतकार
ग. दि. माझूळकर, संगीतकार सुधीर
फडके या महात्रीच्या जन्मशताब्दी
वयविनिर्मित लेखन, कात्य आणि
संगीत विषयांवरील कायरशाळाचे
आयोजन दि. १४ डिसेंबर रोजी
महाविद्यालयात करण्यात आल्याची
माहिती प्राचार्य डॉ. एस. शी. पाटील
यांनी दिली. कार्यशाळेत लेखन
विषयावर लेखिका संगीता वर्षे
(पुणे), डॉ. विनिता तेलंग (सांगती),
कात्य विषयावर कवित्यजी आरलेशा
महाजन, डॉ. वर्षा तोडमल (पुणे) तर
संगीत विषयावर संगीतकार आशिष
मुरुमदाव व संगीत शिवार (पुणे)
मार्गदर्शन करणार आहेत.

सकाळ
शुक्रवार | ५
१४ डिसेंबर २०१८

लेखन, संगीतावर आज राजगुरुनगरला कार्यशाळा

राजगुरुनगर, ता. १३ : महाराष्ट्र शासनाचे मास्कृतिक
कार्य संचालनाच्या आणि हुतात्मा राजगुरु महाविद्यालय
याच्या संस्कृत विद्यामाने माहितेक पु. ल. देशपांडे, गीतकार
ग. दि. माझूळकर, आणि संगीतकार सुधीर फडके या
महाविद्यालय जन्मशताब्दी वयविनिर्मित लेखन, कात्य आणि
संगीत विषयावरील कायरशाळांचे आयोजन १४ डिसेंबर रोजी
महाविद्यालयात करण्यात आल्याची माहिती प्राचार्य डॉ. एस.
शी. पाटील यांनी दिली.

या कायरशाळेत लेखन विषयावर लेखिका संगीता वर्षे
(पुणे), डॉ. विनिता तेलंग (सांगती) कात्य विषयावर
कवित्यजी आलेंग मुरुमदाव, डॉ. वर्षा तोडमल (पुणे) तर
संगीत विषयावर संगीतकार आशिष मुरुमदाव व संगीत
शिकाऱ्य (पुणे) माहादेशने करणा आवडा लेखन, कात्य
आणि संगीत कायरशाळेशी व्यापारी विद्यार्थीसह्या अमृत
विषयावरील एकांतरी पाठ्य कायरशाळेत सहभाग नीवारा
पेपर आवडा, संगीतकारांना विद्यार्थ्यांना कायरशाळा
सर्व व्यापारीसहायता व हठा मास्कृतिक व्यापारील संघांनी
आणि इतरीही इन्हीक व्यापारीमध्ये खुले आहे. नोंदवी अर्ज
महाविद्यालयाच्या मालेव्यापारीचे बुद्धिमत्तेशी ग्राहक भावात
तसेच शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतसंदर्भात नवीन
प्रदेश या संविकाशातील उपलब्ध आहे. माहितीसाठी डॉ. संजय
चिंदे (प्रमाणकर्त्ता क्र. ९६०४३०९०६०) याच्याली संपर्क
मार्गदर्शन.

डॉ. संगीता बर्वे : महात्रयीच्या जन्मशताब्दी वर्षानिमित्त कार्यशाळा विद्यार्थ्यांनी भावना शब्दबद्ध कराव्यात

लोकमत न्यूज नेटवर्क

राजगुरुनगर : कोणतेही लेखन भावनांपैकी प्रामाणिक राहन शब्दबद्ध केले, की ते अधिक कसदार होते. विद्यार्थ्यांनी नेमकं कसं लिहायचं, याचा फार विचार न करत उत्सृष्टीपणे मनातल्या भावना शब्दबद्ध केल्या, तर त्यातुन खन्ना अथवाने कलाकृतीचा जन्म होईल, असे प्रतिपादन प्रसिद्ध लेखिका डॉ. संगीता बर्वे यांनी केले.

महाराष्ट्र शासनाचे सांस्कृतिक कार्य संचालनालय आणि हुतातमा राजभूषण नहाविद्यालय याच्या संसुक्त विद्यामाने साहित्यिक पु. ल. देशपांडे, गीतकार ग. ग. दि. माडगृहकर, संगीतकार सुशीर फडके या साहित्यिक महावर्षीया जन्मशताब्दी वर्षानिमित्त आयोजित कार्यशाळेत त्या घोलत होता. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी खेड तालुका शिक्षण प्रसारक मंडळाचे अध्यक्ष डॉ. देवेंद्र सुट्ट-पाटील होते. या प्रसंगी लेखिका डॉ. संगीता बर्वे, विनिता तेलंग, कवयित्री आश्लेष महाजन, डॉ. वर्षा तोडमल, ज्योत्स्ना चांदगुडे, संगीतकार आशिष मुजुमदार, संमीर शिवगार, प्राचार्य डॉ. एच. वी.पाटील, उपप्राचार्य डॉ. एच. एम.जे, डॉ. व्ही. डॉ.कुलकर्णी, डॉ. संजय शिंदे, प्रा. जी. जी. गायकवाड, प्रधंधक कैलास पाचारणे उपस्थित

लेखन, काव्य आणि संगीत विषयांवरील कार्यशाळांच्या उद्घाटनाप्रसंगी बोलताना डॉ. संगीता बर्वे.

नामांकितांचे
मार्गदर्शन

- ◆ लेखन विषयावर कार्यशाळेत
- लेखिका संगीता बर्वे,
- डॉ. विनिता तेलंग यांचे
- मार्गदर्शन
- ◆ काव्य विषयावरील
- कार्यशाळेत कवयित्री
- आश्लेष महाजन, डॉ. वर्षा
- तोडमल, ज्योत्स्ना चांदगुडे
- ◆ संगीत विषयावरील
- कार्यशाळेत संगीतकार
- आशिष मुजुमदार यांचे
- मार्गदर्शन.

होते.

अध्यक्षीय मनोगतात घोलताना डॉ. देवेंद्र सुट्टे पाटील यांनी कलाकृतेशी तरळाई जोडली जावी इष्णून राज्य सरकारने गावाविलेल्या या उपक्रमाचे कौतुक केले. होतकरु लेखक, कवी, संगीतकारांना उभारी देणारा हा उपक्रम आसल्याचे पाटील यांनी पुढे सांगितले. लेखन विषयावर कार्यशाळेत लेखिका संगीता बर्वे, डॉ. विनिता तेलंग यांनी वाचवन संस्काराचे लेखनातील महत्त्व,

लेखनाच्या प्रेरणा, मांडणी, शैली आणि फॉर्मेची निवड, लेखनाचे विषय आणि त्यासाठीची तयारी, कल्पना वित्तार, लेखनाचे व्यावसायिक उपयोग, सृजनशील लेखन, लेखनाचे नवनवीन माल्यांची हाताळाची, भाष्य आणि सौंदर्यशास्त्राचे नियम, भाषिक प्रयोगशीलता आदि मुद्यांक मार्गदर्शन केले. काव्य विषयावरील कार्यशाळेत कविती आशिष मुजुमदार यांनी केली आणि गीतामधील फरक स्पष्ट करून गाण्यांच्या विविध आविष्काराची माहिती देऊन त्या

कवितेचा इतिहास आणि प्रवास, काव्यलेखनाचे विचार, कवितेत रूपकांचा होणारा वापर, कवितेचे प्रकार, काव्य सादरीकरणाचे महत्त्व, मुकुछंद आणि छंदोबद्ध कविता, वृतांची ओळख इ. विषयावर मार्गदर्शन केले.

संगीत विषयावरील

कार्यशाळेत संगीतकार आशिष मुजुमदार यांनी कविता आणि गीतामधील फरक स्पष्ट करून गाण्यांच्या विविध आविष्काराची माहिती देऊन त्या

जिल्ह्यातून ४००

जणांचा सहभाग

लेखन, काव्य आणि संगीत कार्यशाळेसाठी पुणे जिल्ह्यातून सुमारे ४०० प्रशिक्षणार्थींनी यात सहभाग घेतला. प्रातिनिधिक स्वरूपात डॉ. आरा राव (पुणे), डॉ. हणुमंत भवारी (पावळ) या प्रशिक्षणार्थींना महाराष्ट्र शासनाच्या वर्तीने वेण्यात आलेले प्रमाणपत्र देऊन समानित करण्यात आले. शेवटी महाविद्यालयाच्या सांस्कृतिक विभागातील विद्यार्थ्यांनी गदिमा, सुधीर फडके यांची गीते सादर केली.

गीतप्रकारांचे सादरीकरण केले. संगीतकाराला चाल कशी सूत्रे, गण्याला चाल लावण्याची प्रक्रिया कशी असते, शब्द आणि सू. यांची सांगड घालून गण्यावा जन्म तक्क कसा होतो, चाल सूचण्यांमध्ये सर्जनशीलतेचा भाग किंती असतो आदि विषयावर चर्चा केली. त्यांना तबल्यावर संमीर शिवगार यांनी साथ दिली.

कार्यक्रमाचे प्रासादाविक प्राचार्य डॉ.एस.वी.पाटील यांनी, सुत्रसंचालन कार्यशाळेचे समन्वयक डॉ. संजय शिंदे यांनी तर आभार प्रा. शेवटावरी आल्हाट यांनी मानले.

विद्यार्थ्यांनी मनातल्या भावना शब्दबद्ध कराव्यात : डॉ. बर्वे

एनमुस्लिम। चार्टहॉ

कोणताही लेखन भावनांगी

प्राक्षिपिक गहून शब्दबद्ध केले की ते अधिक खलबुर होत. विद्यार्थ्यांनी नेमंक फ्रॅंसिस लिहायचे याचा प्रस विचार न करता उत्सुर्विपो मनातल्या भावना शब्दबद्ध केल्या तर त्यातुन खान्या अथवा फलाकृतीचा जन्म होईल, असे प्रतिवादन प्रसिद्ध लेखिला डॉ. संगीत घर्ये यांनी केले. महालंघूर शासनाचे संस्कृतिक कार्य संचालनात्य आणि हुक्मांश राज्यांक महाविद्यालय घेऊन संतुक्त विद्यायाने साहित्यिक पुस्तकांची, गीतज्ञ, ग.नि.भाडांकुलकर, संगीतकार सुधीर फडक का याहून यांच्या जन्मशताब्दी वर्षांनीमित आयोजित लेखन, कवित्य आणि संगीत विवाहांवरील कार्यालयांच्या उद्घाटन प्रसंगी त्या योवत होत्या. कार्यालयांच्या अध्यक्षस्थानी खेळ तातुक्ष शिक्षण

प्रसारक मंडळाचे अध्यक्ष डॉ. वेंट्रो

युट्पाटीन होते. या प्रसंगी लेखिका

डॉ.संगीत घर्ये, विनीता केळंग,

कवित्यांनी आधुनिक महून, डॉ.

वर्षा तेढमल, यशेत्ना चांदगुरु,

संगीतकार अगिंग मुकुमार, समर्प

लिक्कार, प्राचार्य डॉ.एस.वी. पाटील,

उपाध्याय डॉ.एच.एम.जे.

डॉ.वी.पी.कुमारी, डॉ. संजय

शिंदे, प्रा. जी. जी.गावकराड,

प्रबंधक कैलास पाचरणे उपस्थित होते.

या प्रसंगी अध्यक्षीय म्नोगतात योवताना डॉ. वेंट्रो युट्पाटीन यांनी कलाकारांनी तस्तगाई जेणुनी जावी महणून गवत संस्करणे गवविकल्प या उपक्रमाचे कौतुक करताना होतकल लेखक, कवी, संगीतकारांना उभारी देणारा हा उपक्रम असल्याचे सांगितने.

एकिकडे याचन संस्कृतीचा नहास होत असताना तुसीकडे इ – चुक आणि सोजानमाडिका या दम्भार अभियांत्रिकी व्यत होत आहे. या पार्श्वांगमधीय विद्यार्थ्यांनी लेखनातून समर्प आणि प्रवास, करवत्यालेखनाचा विचार, कवित्य रूपवाच्याचा हेणाचा वाप, कवितेप्रकाश, काल्पनिक उत्कूर्ता, हजरतजाहीयण, गंदिमा वा यादुजीमधीय भावाभियांत्रि उंचवद्द घविता, वृत्तांची ओळख इ. विषयावर मार्गदर्शन केले. संगीत विषयावरील कार्यालयाले संगीतकार आशिष मुनुमार यांनी जविता अणि गीतायांतील फक्त स्पष्ट कलन लेखनातील महत्व, लेखनाचा व्यावसायिक उपयोग, सूजनांगील लेखन, लेखनाचे नियम आणि व्योगी विकस, नववर्दीन माध्यमांची हाताळणी, भाषा आणि संगीतविद्याचे नियम, भाषिक प्रयोगांनीला आदि मुठांवर घर्या केली.

लेझिंग विषयावर कार्यालयाले लेझिंग संगीत घर्ये, डॉ.विनीता तेळंग यांनी याचन संस्करणाचे लेखनातील महत्व, लेखनाचा व्यावसायिक उपयोग, सूजनांगील लेखन, लेखनाचे नियम आणि व्योगी विकस, नववर्दीन माध्यमांची हाताळणी, भाषा आणि संगीतविद्याचे नियम, भाषिक किंवा असलो आवि विषयावर चर्चा केली.

उत्कट भावनांतून अस्सल कलाकृती राजगुरुनगर येथे कार्यशाळेत संगीता बर्वे यांचे प्रतिपादन

राजगुरुनगर, ता. १८ :

‘भावनाशी प्रामाणिक राहन
शब्दबद्य केलेले लेखन अधिक
कसवार होते, उत्कट भावनाच
अस्सल कलाकृती जन्माला
चालात,’ असे प्रतिपादन लेखिका
डॉ. संगीता बर्वे याने केले.
राजगुरुनगराचे सांख्यातिक
कार्य संचालनालय आणि हृषीकेश
राजगुरुनगराचे योन्ह्याताफे पु.
ल. देशपांडे, ग. दि. माडगुळकर,
मुंधीर फडके या महावर्षीया
जन्मशताब्दी घण्टानिमित आयोजित
लेखन, काऱ्य आणि संगीत
विषयावरील कार्यशाळेच्या
उद्घाटनप्रसंगी त्या बोलत होत्या,
या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानो खेड

तालुका शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
अध्यक्ष डॉ. देशपांडे बुडेपाटील
होते, या कार्यशाळेत सुमारे ५००
प्रशिक्षणार्थीना सहभाग घेतला.

लेखनविषयावर कार्यशाळेत
संगीता बर्वे आणि डॉ. विनिता तेलंग
यांनी लेखनाच्या प्रेरणा, मांडळी,
शेतकी आणि फारमव्ही निवड, कल्पना
विस्तार, लेखनाचे नियम आणि
कौशल्य विकास, भाषा आणि
मीटर्यशास्त्राचे नियम, भाषिक
प्रयोगशीलता याचाबद भाहिती
दिली.

काऱ्य विषयावरील कार्यशाळेत
कवित्री आश्लेष महाजन, डॉ.
वर्षा तोडमल, ऊरोत्तमा चांदगुड
यांनी कवितेचा प्रवास, कवितेत

रूपकांचा होणारा वापर, कवितेचे
प्रकार, मुक्तछंद आणि छंदोवरूप
कविता, वृतांची ओळख इत्यादी
विषयांवर मार्गदर्शन केले.

संगीत विषयावरील कार्यशाळेत
आणि मुजुमदार यांनी कविता
आणि गीतामध्योल फरक स्पष्ट करून
गाय्याच्या विविध आविष्काराचा
माहिती देलन त्या गीतप्रकाराचे
मादरीकरण केले, त्यांना
तबल्यावर समीर शिवगार यांनी
साच दिली.

प्रास्तातिक प्राचार्य डॉ. एम.
बो. पाटील यांनी केले, कार्यशाळेचे
समन्वयक डॉ. संजय शिंदे यांनी
मृत्युसंचालन केले, प्रा. श्वेतांबरा
आलहाट यांनी आभार मानले.

विद्यार्थ्यांनी मनातल्या भावना शब्दबद्ध कराव्यात : डॉ.संगीता बर्वे

राजगुल्लनगर, (वाताहाप) : कोणतेही लेखन मादवांशी प्रामाणिक राहन शब्दबद्ध केले की ते अधिक कसदार होते. विद्यार्थ्यांनी नेमक काळे लिहायचे याचा फार विचार न करता उत्सुर्तपणे मनातल्या भावना शब्दबद्ध केल्या तर त्यातून खच्या अद्याने वालाकृतीचा जम्ह हाईल, असे प्रतिपादन प्रसिद्ध लेखिका डॉ. संगीता यांनी केले. महानाह शासनावे संस्कृतिक कार्य संचालनालय आणि हातापाने राजगुल्ल, महाविद्यालय यांच्या संसूत विद्यार्थ्यांने साहात्यिक पु.ल.देशपांडे, गीतकार ग.दि.माझगुल्कर, संगीतकार सुधीर फडके या महाराष्ट्रीच्या जनभगतातीची व्याख्यानिमित्त लेखन, काळ्य आणि संगीत विषयावरील कार्यशाळेच्या उद्घाटने प्रसंगी त्या बोलत होत्या.

कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी खेड तालका शिक्षण निगराने मऱ्याचे अद्याह ऑड. दैवेद बुड्हेपाटील होते. या प्रसंगी लेखिका डॉ. संगीता वडे, विनीता तेलंग, कवयित्री जालोका महाजन, डॉ. वर्षी तोहमल, ज्योत्स्ना चाठगुडे, संगीतकार आणि मुजुमदार, समीर शिवगार, प्राचार्य डॉ.एस.बी.पाटील, उपप्राचार्य डॉ.एच.एस.जे.र., डॉ. एव्हरी डी.कॅलकर्नी होंने संजय शिंदे, प्रा. जी.

जी.गायकवाड, प्रबंधक कैलास पाचारणे उपस्थित होते.

याप्रसंगी बोलताना ऑड. दैवेद बुड्हेपाटील यांनी कलाकृतार्थी तलणाई जोडली जावी म्हणून राज्य सरकारने शब्दिलेल्या या उपक्रमाचे कांटूक करताना हातकल लेखक, कवी, संगीतकाराना उभारी देणारा हा उपक्रम असल्याचे सामितले. एकीकडे वाचन संस्कृतीचा नाहास होता असताना दूसरीकडे हे इ - बुक आणि सोशलमीडिया वर दमदार अभियांत्री व्यत होत आहे.

लेखन, काळ्य आणि संगीत कार्यशाळेसाठी पुणे जिल्हातून सुग्रेरे ४०० प्रशिक्षणार्थीनी यात सहभाग घेवला. प्रातिविनिधिक स्वरूपात डॉ. आशा राव (पुणे), डॉ. हणुमेत भवारी (पाबळ) या प्रशिक्षणार्थीना महाराष्ट्र शासनाच्या वटीने देख्यात आलेले प्रमाणपत्र देऊन सन्मानित करण्यात आले. शेवटी महाविद्यालयाच्या संस्कृतिक विभागातील विद्यार्थ्यांनी गदिमा, सुधीर फडके यांची गीते सादर केली. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक प्राचार्य डॉ.एस.बी.पाटील यांनी, सूत्रसंचालन कार्यशाळेचे समन्वयक डॉ. संजय शिंदे यांनी तर आमार प्रा. बेतांबरी आलहाट यांनी मानले.

डॉ. संजय शिंदे
प्रसिद्धी विभाग प्रमुख